

Americká energetika a bezpečnost: Postřehy z Washingtonu

KOMENTÁŘ. Americký prezident Barack Obama zatím udělal pro rozvoj obnovitelných zdrojů méně než jeho předchůdce George W. Bush. Americký energetický trh je velmi přísně regulován. Do třetice, jednotná "americká" energetická politika prakticky neexistuje. Překvapivé zjištění?

08. 03. 2012 | magazín Energia.sk

Ve zkratce:

Intenzivní debata se také vede o uvolnění pravidel pro export zemního plynu vytěženého z břidlic, který v zemi způsobil v posledních pěti letech energetickou "revoluci". Země, jejímž synonymem v zahraničí je svobodný trh, přistupuje k otázce exportu této komodity velmi opatrně.

Počátkem března se Michal Hudec, vydavatel portálu Energia.sk, zúčastnil programu "International visitor leadership program". Zde je několik postřehů z washingtonských diskusí o otázkách energetické politiky a bezpečnosti.

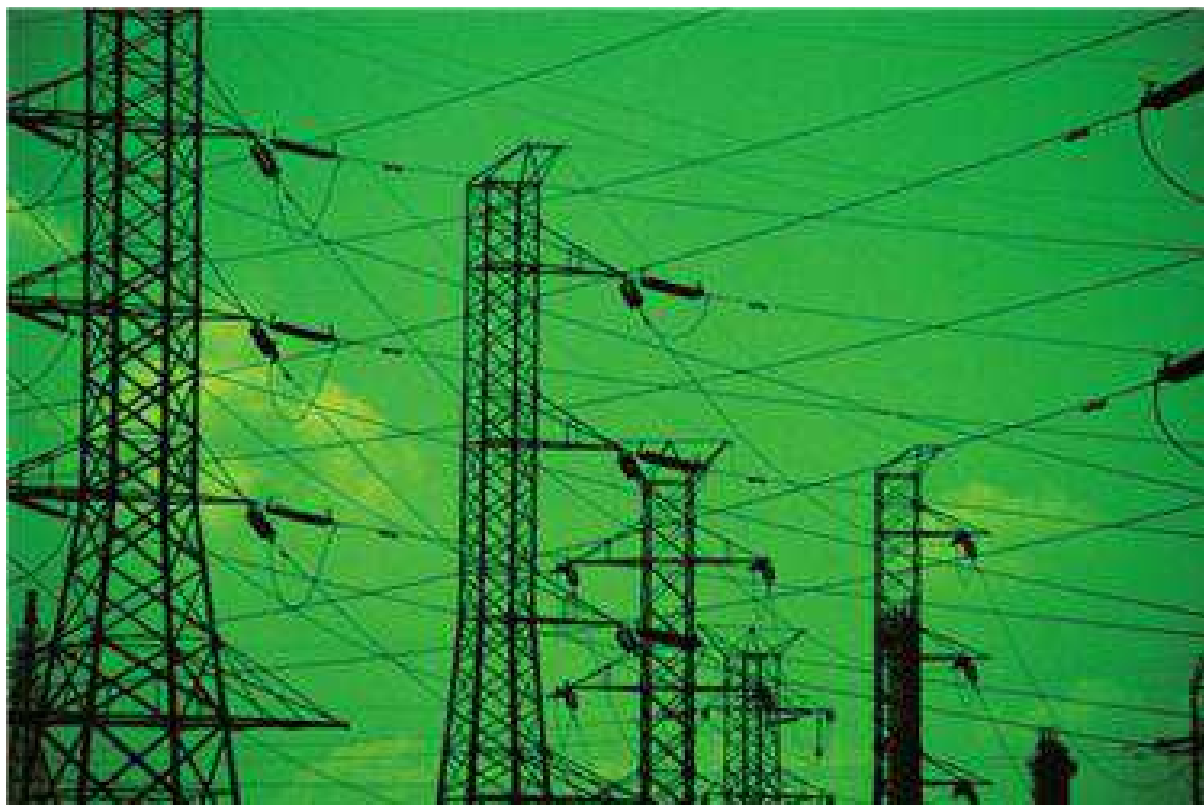
"V USA v podstatě existuje 50 energetický politik."

Americký prezident Barack Obama téměř ihned po svém nástupu do úřadu deklaroval **podporu novým energetickým zdrojům**. V nedávné Zprávě a stavu Unie se poměrně intenzivně věnoval podpoře výzkumu a vývoje nových energetických technologií, břidlicovému zemnímu [plynu](#) nebo potřebě odklonit se od ropy.

V rovině rétoriky se Obama opravdu jeví jako průkopník nových zdrojů. Experti, mnozí z nich přímo se věnující podpoře **obnovitelných zdrojů**, však tvrdí spíš něco jiného. Poslední zákon, který znamenal výraznější impuls pro vývoj nových technologií, byl přijat v roce 2007. Bylo to v době, kdy byl v úřadě energetický "Darth Vader" a zastánce **uhlovodíkového průmyslu**, prezident George W. Bush.

Technologie clean coal z doby Reagana

Federální programy na podporu **nových zdrojů energie** dnes vycházejí zejména ze zákona z dob Bushovy administrativy (s výjimkou technologií "clean coal", jejichž kořeny sahají do dob administrativy Ronalda Reagana). Ano, za ostatní 3 roky se nastartovalo několik nových iniciativ, ale nikdy nešlo o něco výrazného nad rámec stávajících nástrojů. Tím však nechci říct, že by USA nevěnovali dost pozornosti **novým energetickým technologiím**. Situace za "velkou louží" je i přes krizi stále dobrá a zdejší nástroje pro podporu firem orientovaných na výzkum a vývoj jsou mnohem efektivnější než ty v Evropě.

Federální programy na podporu **nových zdrojů energie** dnes vycházejí zejména ze zákona z dob Bushovy administrativy

V diskusích silně rezonuje i případ výrobce [fotovoltaických panelů Solyndra](#), o kterém se psalo i na Slovensku. Výrobní závod navštívil prezident Obama krátce před tím, než společnost zkrachovala. Šéf Bílého domu při návštěvě vyzvedl firmu a dal ji za příklad ostatním. Ukvapené Obamovy prohlášení zlé jazyky opatrně přirovnávají k slovům "mission accomplished", které vyslovil jeho předchůdce Bush v souvislosti s vojenským zásahem v Iráku.

Regulace americké energetiky

Druhým zjištěním je vysoká míra **regulace amerického energetického sektoru**. V první řadě je to přirozený důsledek silného postavení jednotlivých států USA (včetně existence 50 státních a jedné federální regulační autority), v druhé řadě je pomalejší deregulace důsledkem odlišné tradice přijímání změn. Američané přijímají změny opatrně a nejdříve se nechají – podle vlastních slov – poučit z chyb jiných, což však nejednou znamená, že setrvávají déle v těch vlastních.

Jakkoli, zatímco se v Evropě diskutuje o **liberalizaci trhu a deregulaci dodávek energií** pro všechny segmenty zákazníků, v USA si domácnosti **ne ve všech státech mohou**

vybrat svého dodavatele **elektriny** nebo **plynu**. Současně ne každý alternativní dodavatel podniká na deregulovaném trhu (někteří dodavatelé podléhají dokonce regulační pravomoci samosprávy). Trend liberalizace reflektuje každý ze států, ale změny se dějí postupně, v závislosti na politických preferencích toho kterého guvernéra.

Ne každá domácnost v USA si může vybrat svého dodavatele
Nadějný břidlicový plyn

Intenzivní debata se také vede o uvolnění pravidel pro **export zemního plynu vytěženého z břidlic**, který v zemi způsobil v posledních pěti letech energetickou "revoluci". Země, jejímž synonymem v zahraničí je svobodný trh, přistupuje k otázce exportu této komodity velmi opatrně. Dokonce se různí i odhady expertů, zda a kdy se omezení uvolní.

Důvodem může být například snaha **udržet nízkou cenu břidlicového plynu**, která je silným motivem pro oživení hospodářského růstu. Levný plyn je i jakýmsi tržním faktorem, který motivuje uhelný sektor investovat prostředky do technologií "clean coal" a zvyšovat tak svou konkurenceschopnost (konkrétně jde o snahu zvýšit energetickou účinnost spalování uhlí v elektrárnách z 35 na 42 procent).

Na závěr, pokud si kdokoliv myslí, že existuje jakási **jednotná energetická politika USA**, mýlí se. Existují preferované trendy na federální úrovni (zejména ty s environmentálním rozměrem), konkrétní podoba energetické politiky a energetického mixu však opět závisí od každého ze států. **V USA existuje de facto 50 energetických politik**, resp. 50 různých podob energetického mixu. Pokud se podíváme například na problematiku obchodování elektrické energie, i zde existuje řada názorů na potřebu mít organizovaný intraday nebo day-ahead trh. Důsledkem je, že organizované krátké trhy neexistují zcela ve všech státech.

Autorem článku je Michal Hudec, vydavatel portálu [Energia.sk](http://energia.sk).

Zdroj: <http://www.nazeleno.cz/energie/energetika/americka-energetika-a-bezpecnost-postrehy-z-washingtonu.aspx>